

פתרון הבחינה

במתמטיקה

קיץ תשפ"ד, 2024, שאלון: 35581, גרסה 06

מוגש ע"י צוות מורי המתמטיקה של "יזאל גבע"

למידע על פסיכומטרי
ביזאל גבע ←

הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
אל תתפשר עליה.

1. הבית של אורי והבית של דני נמצאים בין הבריכה ובין המכולת, כמתואר בסרטוט שלפניכם. המרחק בין המכולת לבריכה הוא 12.5 ק"מ. המרחק בין הבית של אורי ובין הבית של דני הוא 2.3 ק"מ.

בכל יום רכב אורי על אופניים במהירות v קמ"ש, ודני רכב במהירות הגדולה ב-6 קמ"ש ממהירות הרכיבה של אורי. בימים ראשון ושני רכב אורי מביתו לבריכה, ודני רכב מביתו למכולת. בכל אחד מן הימים ראשון ושני הם יצאו לרכיבה באותה השעה. ביום ראשון כאשר הגיע דני למכולת, היה אורי במרחק של 5.8 ק"מ מן הבריכה.

ביום שני כאשר הגיע דני למכולת, הוא עצר שם וערך קניות במשך 29 דקות. בדיוק באותו הזמן שדני סיים לערוך את הקניות הגיע אורי לבריכה.

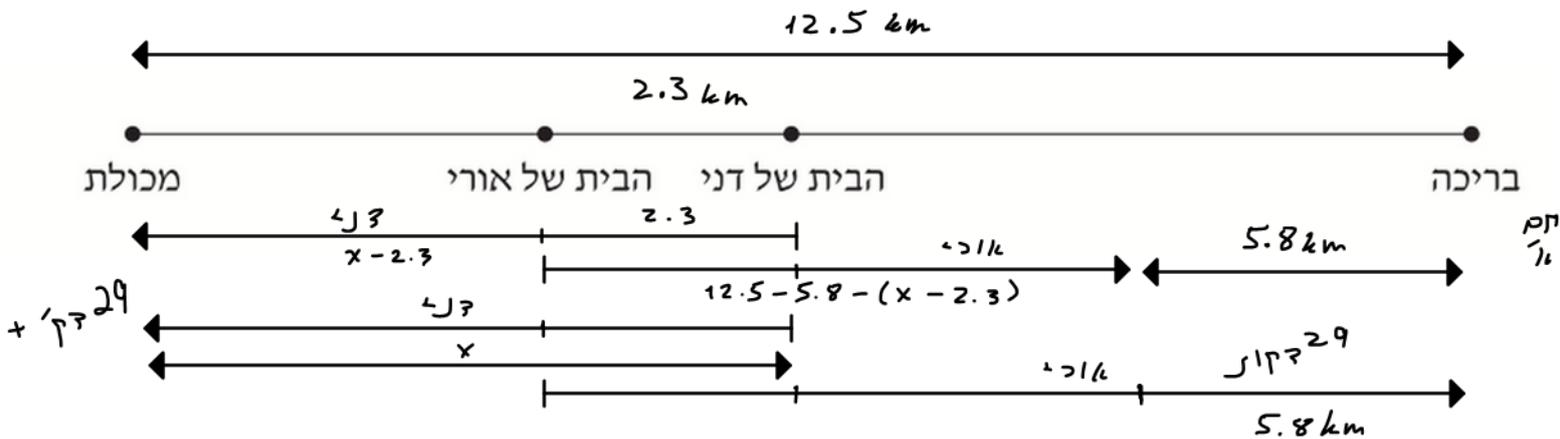
$$29 \text{ דקות} = 29 \frac{29}{60} \text{ שעות}$$

א. (1) מצאו את מהירות הרכיבה של אורי.

(2) מצאו את המרחק בין הבית של דני ובין המכולת.

ביום שלישי רכב דני מביתו אל המכולת, ערך קניות במשך חצי שעה, וחזר לכיוון ביתו. ביום זה רכב גם אורי למכולת. 45 דקות אחרי שיצא דני מביתו, יצא אורי מן המכולת ורכב לכיוון ביתו.

ג. האם בדרכם חזרה לבתיהם הם נפגשו בדרך שבין המכולת ובין הבית של אורי? נמקו את תשובתכם.

$$v = \frac{5.8}{\left(\frac{29}{60}\right)}$$

א. (1) למצוא, אורך עוקר 5.8 ק"מ - 29 דקות. (מהרשע שדני מציג למכולת וצד שאולי מגיע לבריכה)

$$v = 12 \frac{\text{ק"מ}}{\text{ש"ק}}$$

מהירות של אורי היא

א(2) $x =$ המרחק בין הבית של דני לבין המכולת
 קיום א'

ש דרך ק"מ	מהירות קמ"ש	זמן קצור	מרחק
x	18	$\frac{x}{18}$	יום א' דני
$12.5 - 5.8 - (x - 2.3)$ $= 9 - x$	12	$\frac{9-x}{12}$	יום א' אלכז

$$\frac{x}{18} = \frac{9-x}{12}$$

$$12x = 162 - 18x$$

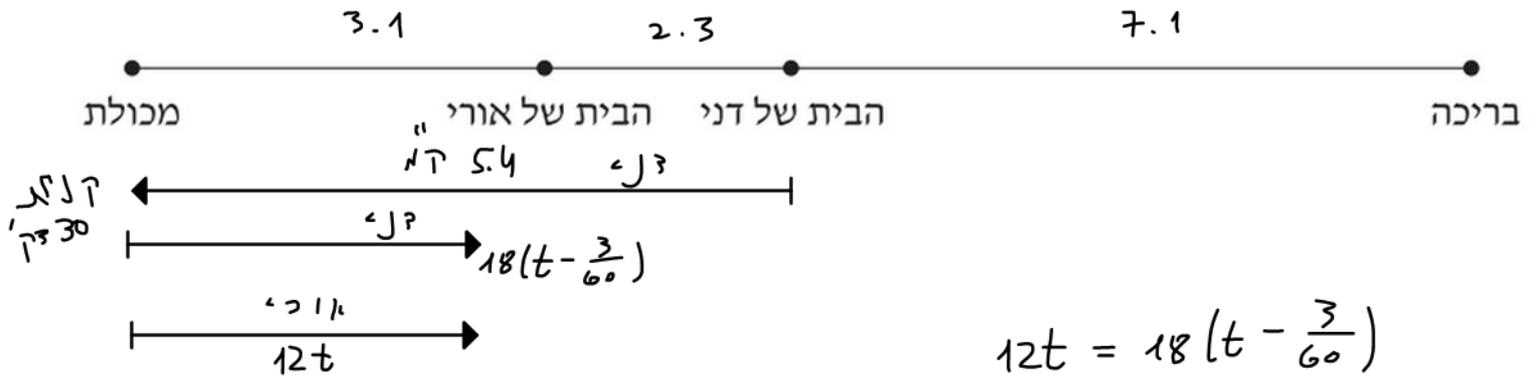
$$30x = 162$$

$$x = 5.4$$

ק"מ

המרחק בין הבית
 של דני למכולת
 הוא 5.4 ק"מ

ביום שלישי רכב דני מביתו אל המכולת, ערך קניות במשך חצי שעה, וחזר לכיוון ביתו. ביום זה רכב גם אורי למכולת. 45 דקות אחרי שיצא דני מביתו, יצא אורי מן המכולת ורכב לכיוון ביתו. האם בדרכם חזרה לבתיהם הם נפגשו בדרך שבין המכולת ובין הבית של אורי? נמקו את תשובתכם.

$$12t = 18\left(t - \frac{3}{60}\right)$$

$$12t = 18t - 0.9$$

$$6t = 0.9$$

$$t = 0.15 = \frac{9}{60} \text{ שעות}$$

$$12t = 1.8 \text{ ק"מ}$$

קני S	קני V	t	
5.4	18	0.3 שעות = 18 ק"מ	קני מהקני למכוון
0	0	27 ק"מ	קני הקני
0	0	3 ק"מ	קני הקני
12t	12	t	אוכ' הנסיעה מסוג
$18\left(t - \frac{3}{60}\right)$	18	$t - \frac{3}{60}$	קני הנסיעה מסוג

תשובה:
כן.
הם אינן נפגשות,
9 דקות לאחר שאוכ' יצא
ובמכוון 1.8 ק"מ מהמכוון

2. הסדרה A היא סדרה הנדסית שאיבריה הם $a_1, a_2, a_3, \dots$ ומנתה היא q , $-1 < q < 0$.
 נתון: $a_1 = 1$.
 הסדרה B מוגדרת לכל n טבעי באופן הזה: $b_n = a_n \cdot a_{n+2}$.
 א. הוכיחו כי הסדרה B היא סדרה הנדסית, והביעו את מנתה באמצעות q .
 ב. לפניכם שלוש טענות III-I. קבעו עבור כל טענה אם היא נכונה או לא נכונה. נמקו את קביעותיכם.
 I. הסדרה A לא עולה ולא יורדת.
 II. הסדרה B היא סדרה עולה.
 III. האיברים שנמצאים במקומות הזוגיים בסדרה A יוצרים סדרה עולה.
 נתון: הסדרה B היא סדרה איך-סופית שסכומה הוא $\frac{1}{8}$.
 ג. מצאו את ערכו של q .
 נתונה סדרה הנדסית נוספת C, המוגדרת לכל n טבעי באופן הזה: $c_n = \frac{a_n}{b_n}$.
 נתון: $c_3 + c_4 + \dots + c_m = 44,307$, m הוא מספר טבעי.
 ד. מצאו את הערך של m .

פתרון:

א. נתון: $a_1 = 1$, $-1 < q < 0$

$$b_n = a_n \cdot a_{n+2} \Rightarrow b_{n+1} = a_{n+1} \cdot a_{n+3}$$

$$\frac{b_{n+1}}{b_n} = \frac{a_{n+1} \cdot a_{n+3}}{a_n \cdot a_{n+2}} = \frac{a_{n+1}}{a_n} \cdot \frac{a_{n+3}}{a_{n+2}} = q \cdot q = q^2$$

סדרה b_n הנ"ל היא סדרה הנדסית עם מנת q^2

ד. סדרה I נכונה. משום שהמנה של a_n היא q .

טענה II לא נכונה. הסדר:

$$b_1 = a_1 \cdot a_3 = 1 \cdot 1 \cdot 9^2 = 9^2 > 0$$

$$b_2 = 9^2 \rightarrow 0 < 9^2 < 7$$

סדרה שהיא ישרה היא שיון שלה חזקה

והיא בין אבס. אחרת היא

סדרה ישרה.

טענה III נכונה. הוכחה:

בסדרה a_n היא ישרה בהקדמה
 הזוגיים נכונים סדרה שהיא ישרה
 היא שיון שלה a_2 היא שיון שלה.

$$0 < 9^2 < 7$$

ואכן היא סדרה עולה.

d. נתון כי סדרה B היא אינסופית

שטכונה $\frac{1}{8}$, ואכן היא מתכנסת:

$$S = \frac{a_1}{1 - q}$$

3. קו - הציג אנו:

$$\frac{1}{8} = \frac{q^2}{1-q^2}$$

$$1-q^2 = 8q^2$$

$$9q^2 = 1$$

$$q^2 = \frac{1}{9} \quad | \sqrt{\quad}$$

$$q = \pm \frac{1}{3}$$

$$\boxed{q = -\frac{1}{3}}$$

3. (תו): $C_n = \frac{a_n}{b_n}$

(כעת) - הביטוי בקור C_n :

$$C_n = \frac{a_1 \cdot q^{n-1}}{b_1 \cdot q^{n-1}} = \frac{1 \cdot \left(-\frac{1}{3}\right)^{n-1}}{\frac{1}{9} \cdot \left(\frac{1}{9}\right)^{n-1}}$$

$$C_n = 9 \left(\frac{-\frac{1}{3}}{\frac{1}{9}}\right)^{n-1} = 9 (-3)^{n-1}$$

$$C_3 + C_4 + \dots + C_m = 44,307 \quad \text{נתון:}$$

~ הביטוי עקור C_n , קרא:

$$C_3 = 9 \cdot (-3)^2 = 81$$

המשקל של הסדרה הינו $q_c = -3$

כמה האיברים בסכום $m-2$

, ליקבנוסחה אסכזק n אי-דד-ק (השאלה)

בסדרה הנדסית:

$$\frac{81 \left((-3)^{m-2} - 1 \right)}{-3-1} = 44,307$$

$$81 \left((-3)^{m-2} - 1 \right) = -177,228$$

$$(-3)^{m-2} - 1 = -2188$$

$$(-3)^{m-2} = -2187$$

$$(-3)^{m-2} = (-3)^7$$

⇓

$$\boxed{m = 9}$$

$$P\left(\begin{matrix} 3 \text{ יוקר} \\ 6 \text{ יוקר} \\ 3 \text{ יוקר} \end{matrix} \right) = \frac{96}{3125}$$

מ"ב

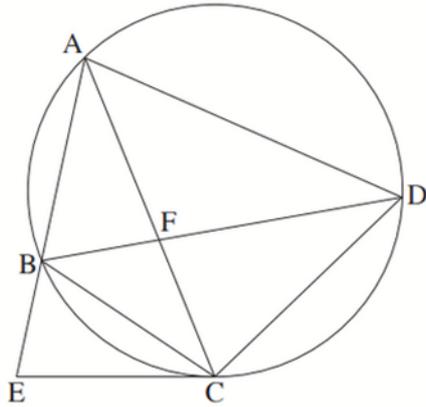
$$P\left(\begin{matrix} 3 \text{ יוקר} \\ 6 \text{ יוקר} \\ 3 \text{ יוקר} \end{matrix} \middle/ \begin{matrix} 3 \text{ יוקר} \\ 6 \text{ יוקר} \\ 3 \text{ יוקר} \end{matrix} \right) = \frac{P\left(\begin{matrix} 3 \text{ יוקר} \\ 6 \text{ יוקר} \\ 3 \text{ יוקר} \end{matrix} \cap \begin{matrix} 3 \text{ יוקר} \\ 6 \text{ יוקר} \\ 3 \text{ יוקר} \end{matrix}\right)}{P\left(\begin{matrix} 3 \text{ יוקר} \\ 6 \text{ יוקר} \\ 3 \text{ יוקר} \end{matrix}\right)} = \frac{\left(\frac{4}{5}\right)^3 \left(\frac{1}{5}\right)^2}{\frac{128}{625}} = \frac{\frac{64}{3125}}{\frac{128}{625}} = \frac{1}{10}$$

$$P\left(\begin{matrix} 3 \text{ יוקר} \\ 6 \text{ יוקר} \\ 3 \text{ יוקר} \end{matrix} \middle/ \begin{matrix} 3 \text{ יוקר} \\ 6 \text{ יוקר} \\ 3 \text{ יוקר} \end{matrix} \right) = \frac{1}{10}$$

למידע על פסיכומטרי
ביואל גבע ←

הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
אל תתפשר עליה.

4. המרובע ABCD חסום במעגל. אלכסוני המרובע נחתכים בנקודה F.
המשיק למעגל בנקודה C חותך את המשך המיתר AB בנקודה E (ראו סרטוט).
נתון: $AB = CB$.
א. הוכיחו: $\angle EBC = 2 \cdot \angle BDC$.
נתון: AC חוצה את זווית ECD,
 $\frac{CD}{CF} = \frac{8}{5}$.
ב. (1) הוכיחו: $AC = AD$.
(2) מצאו את היחס $\frac{AD}{CD}$.
(3) מצאו את היחס בין שטח המשולש ABF ובין שטח המשולש CBF.
נסמן את שטח המשולש ABF ב-S.
ג. הביעו באמצעות S את שטח המשולש AEC.

פתרון: (שולחן קטול הפתרון)

<u>נימוק</u>	<u>לשנה</u>	<u>המספר</u>
נתון	מכאן חסום המשולש	1
נתון	CE משיק	2
נתון	$AB = CB$	3
למה הריב שלויק גלגל מתאימה לשם קטאות של הוא השתה של קמחל מונית שלוי היזכיר של	$\widehat{AB} = \widehat{CB}$ $\angle ADB = \angle CDB$	4 5

<p>ס'נ'ן /</p>	$\neq BDB = \alpha$	<p>(6)</p>
<p>במרוג' חסוק בג'ג' סכוב ס'ו'ל נג'ו'ל ~ 180° אפי (6), (5), (4)</p>	$\neq ABC = 180^\circ$	<p>(7)</p>
<p>סכוב ס'ו'ל נג'ו'ל ~ 180° אפי (7)</p>	$\neq EBC = 2\alpha$	<p>(8)</p>
<p>אפי (8), (6)</p>	$\neq EBC = 2 \neq BDC$ נ'ס'ן	<p>(9)</p>
<p>נ'ו'ן AC חו'ה ECD ס'ו'ל</p>	$\neq ACD = \neq ACE$	<p>(10)</p>
<p>נ'ו'ן /</p>	$\frac{CD}{CF} = \frac{8}{5}$	<p>(11)</p>
<p>ס'ו'ל ה'ק'פ'ן הנ'ג'ו'ל ח'ו'ה ק'ל'ט ש'ח' ס'ו'ל אפי (4)</p>	$\neq BAC = \neq BDC = \alpha$	<p>(12)</p>

<p>הוא דגמתה שונה במצד מיונחה ~ סלולר היקפי שונה לפי 4</p>	<p>$\\$BCA = \\$BAC = \alpha$</p>	<p>(13)</p>
<p>סלולר קיז שיה למירה. לפי (2), (6)</p>	<p>$\\$ECB = \\$CDB = \alpha$</p>	<p>(14)</p>
<p>היבוי סלולר - לפי (13), (14)</p>	<p>$\\$ACE = 2\alpha$</p>	<p>(15)</p>
<p>לפי (10)</p>	<p>$\\$ACD = 2\alpha$</p>	<p>(16)</p>
<p>הוא דגמתה שונה במצד מנוחה סלולר היקפי שונה.</p>	<p>$\\$ADB = \\$BDC = \theta$</p>	<p>(17)</p>
<p>לפי (4) היבוי סלולר.</p>	<p>$\\$ADC = 2\alpha$</p>	<p>(18)</p>
<p>לפי (6), (7)</p>	<p>$AC = AD$</p>	<p>(19)</p>
<p>הוא סלולר שונה בשולל ח א מיונחה קצת שונה. לפי (16), (18)</p>	<p>~ סלולר ק' (1)</p>	<p>(20)</p>
<p>לפי (5), ההצגה מורה סלולר</p>	<p>DB מורה סלולר ADC</p>	<p>(24)</p>

<p>~ כנסת הוזהר - 1/5 בשאלה ACD אפי 20</p> <p>אפי (11), (20)</p> <p>חידוה</p>	$\frac{AD}{CD} = \frac{AF}{CF}$ $\frac{AD}{AF} = \frac{CD}{CF} = \frac{5}{8}$ $\Rightarrow AF = \frac{5}{8} AD$	<p>(21)</p> <p>(22)</p>
<p>אפי (19), (22)</p> <p>חיסוי - הולך</p>	$AF = \frac{5}{8} AC$ $\Rightarrow CF = \frac{3}{8} AC$ $\frac{AC}{CF} = \frac{8}{3}$	<p>(23)</p> <p>(24)</p> <p>(25)</p>
<p>חידוה</p>	$\frac{AD}{AF} = \frac{5}{8}$ $\frac{AD}{CD} = \frac{5}{3}$ <p>נ.ד.ה. ב' (2)</p>	<p>(26)</p> <p>(27)</p> <p>(28)</p>

<p>אב' (28), (21) קנין עזר</p>	$\frac{AF}{CF} = \frac{AD}{CD} = \frac{5}{3}$ <p>נורוין אובה BK שלמיגר AC</p>	<p>(29) (30)</p>
<p>נוכח - שטח שאלם אב' (30)</p>	$S_{ABF} = \frac{AF \cdot BK}{2}$ $S_{CBF} = \frac{CF \cdot BK}{2}$	<p>(31)</p>
<p>ח.ש' ></p>	$\frac{S_{ABF}}{S_{CBF}} = \frac{AF}{CF}$	<p>(32)</p>
<p>אב' (32), (29)</p>	$\frac{S_{ABF}}{S_{CBF}} = \frac{5}{3}$ <p>ח.ש' ג' (3)</p>	<p>(33)</p>
<p>מתן אב' (34), (33)</p>	$S_{ABF} = S$ $S_{CBF} = \frac{3}{5} S$	<p>(34) (35)</p>
<p>ח' קיור שטח ח' אב' (35), (34)</p>	$S_{ABC} = \frac{8}{5} S$	<p>(36)</p>

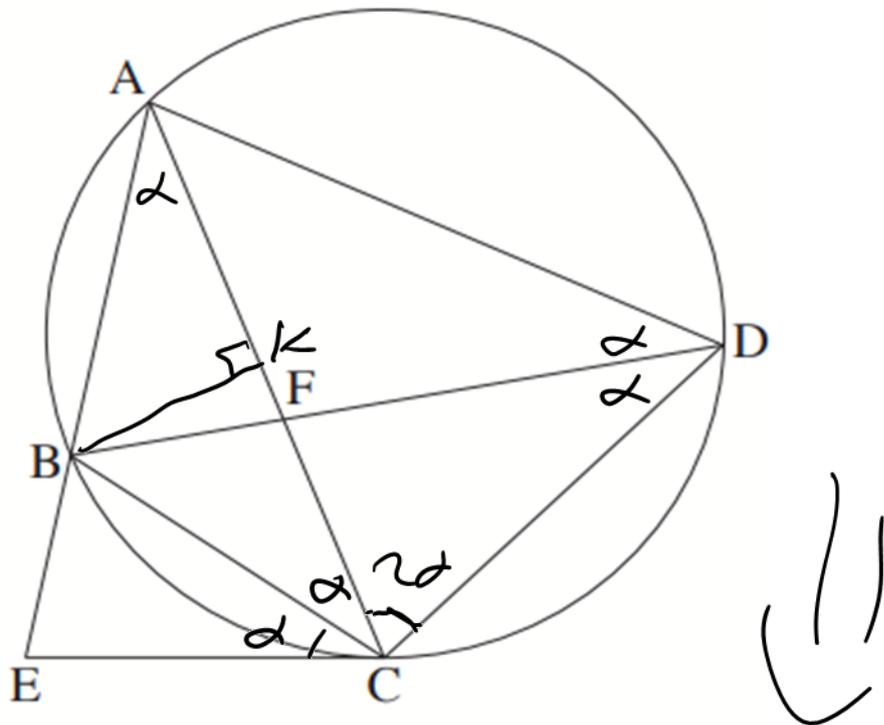

<p>אבי (13), (14)</p>	<p>$\angle EAC = \angle ECB = \alpha$</p>	<p>(37)</p>
<p>אבי (8), (15)</p>	<p>$\angle ECA = \angle ECB = \alpha$</p>	<p>(38)</p>
<p>צנחיון אבי S.S</p>	<p>$\triangle ACE \sim \triangle CBE$</p>	<p>(39)</p>
<p>יהם הזאגה הסרואילר אבי (39)</p>	<p>$\frac{AC}{BC} = \frac{CE}{BE} = \frac{AE}{CE}$</p>	<p>(40)</p>
<p>חילו ></p>	<p>$\frac{BE}{BC} = \frac{CE}{AC}$</p>	<p>(41)</p>
<p>אבי (6), (13)</p>	<p>$\angle CAE = \angle CDA$</p>	<p>(42)</p>
<p>אבי (15), (16)</p>	<p>$\angle ACG = \angle ACD$</p>	<p>(43)</p>
<p>צנחיון אבי S.S</p>	<p>$\triangle ACE \sim \triangle DCF$</p>	<p>(44)</p>
<p>יהם הזאגה הסרואילר אבי (44)</p>	<p>$\frac{AC}{DC} = \frac{CE}{CF} = \frac{AE}{DF}$</p>	<p>(45)</p>
<p>חיסוק. אבי (17), (45)</p>	<p>$\frac{CE}{AC} = \frac{CF}{DC} = \frac{5}{8}$</p>	<p>(46)</p>
<p>אבי (41), (46)</p>	<p>$\frac{BE}{BC} = \frac{5}{8}$</p>	<p>(47)</p>
<p>אבי (3), (17)</p>	<p>$\frac{BE}{AB} = \frac{5}{8}$</p>	<p>(48)</p>

<p>לשאלה אחרת אולי זאת, יחס השטחים שלהם אחרים הקבועים (כמו 30-32) חשוב</p>	$\frac{S_{BCE}}{S_{ABC}} = \frac{BE}{AB} = \frac{5}{8}$ $S_{BCE} = \frac{5}{8} \cdot \frac{8}{5} S = S$ $S_{AEC} = \frac{13}{5} S$ <p>א. כן ✓</p>	<p>(49)</p> <p>(50)</p> <p>(51)</p>
--	---	-------------------------------------

למידע על פסיכומטרי
ביואל גבע ←

הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
אל תתפשר עליה.

הזירה: אר ס.ג.פ.ז' (ניסוי אפטר

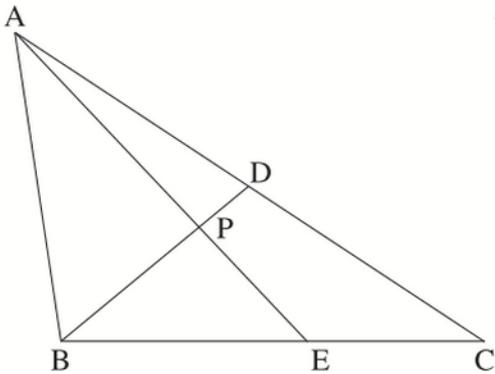
לכ ע"ה ס.ג.פ.ז'.

$$\triangle ABF \cong \triangle CBE$$

$$S_{CBE} = S_{ABF} = S$$

5. במשולש ABC, BD הוא תיכון לצלע AC. הנקודה E נמצאת על הצלע BC. BD ו- AE נחתכים בנקודה P (ראו סרטוט).

נתון: $BP = 3 \cdot PD$.

נסמן: $AB = k$, $\angle BAP = \alpha$, $\angle ABP = \beta$, $\alpha < \beta$.

א. הביעו באמצעות α , β ו- k את אורכי הקטעים AP ו- BP.

נתון כי AE ו- BD מאונכים זה לזה, וכי שטח המשולש ABD הוא $0.28k^2$.

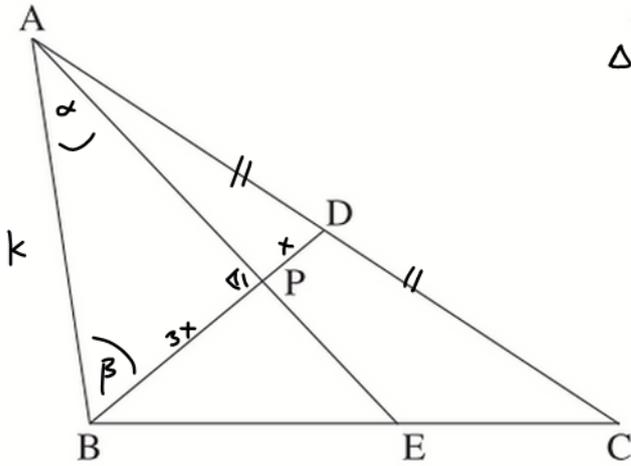
ב. מצאו את גודל הזווית α .

ג. מצאו את היחס בין רדיוס המעגל החוסם את המשולש AEC

ובין רדיוס המעגל החוסם את המשולש AEB.

ד. מצאו את אורך רדיוס המעגל החוסם את המשולש AEC כך שמתקיים $\angle ABC = 90^\circ$.

הביעו את תשובתכם באמצעות k .

$$\Delta ABP: \frac{k}{\sin(180^\circ - \alpha - \beta)} = \frac{BP}{\sin \alpha} = \frac{AP}{\sin \beta} \quad \frac{k}{\sin}$$

$$BP = \frac{k \cdot \sin \alpha}{\sin(\alpha + \beta)}$$

$$AP = \frac{k \cdot \sin \beta}{\sin(\alpha + \beta)}$$

ΔABD :

$$BD = \frac{4}{3} \cdot BP$$

$$S_{ABD} = 0.28k^2 = \frac{1}{2} \cdot BD \cdot AP$$

$$0.28k^2 = \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{3} \cdot \frac{k \sin \alpha}{\sin(\alpha + \beta)} \cdot \frac{k \sin \beta}{\sin(\alpha + \beta)}$$

$$0.28 = \frac{2}{3} \cdot \frac{\sin \alpha \sin \beta}{\sin^2(\alpha + \beta)}$$

$\therefore k^2$

ΔABP

$$\angle APB = 90^\circ$$

$$\alpha + \beta = 90^\circ$$

$$\sin 90^\circ = 1$$

$$0.28 = \frac{2}{3} \cdot \frac{\sin \alpha \cdot \sin \beta}{12} \quad | \cdot 3$$

$$\beta = 90^\circ - \alpha$$

$$\sin \beta = \sin(90^\circ - \alpha)$$

$$= \cos \alpha$$

$$0.84 = 2 \sin \alpha \cdot \cos \alpha$$

$$0.84 = \sin 2\alpha$$

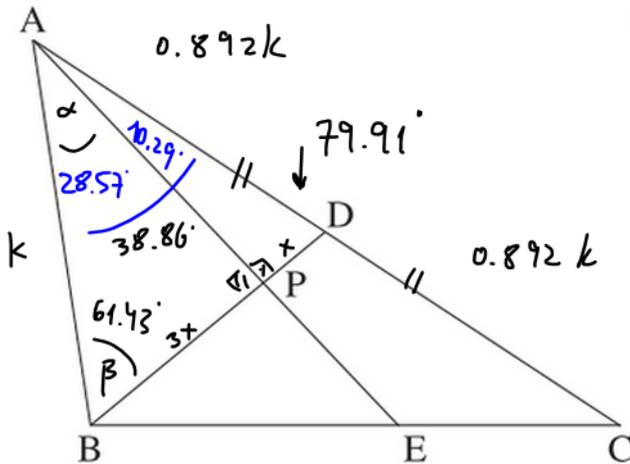
$$2\alpha = 57.14^\circ \quad 2\alpha = 180^\circ - 57.14^\circ = 122.86^\circ$$

$$\alpha = 28.57^\circ \quad \alpha = 61.43^\circ > \beta$$

סכום

מצאו את היחס בין רדיוס המעגל החוסם את המשולש AEC

ובין רדיוס המעגל החוסם את המשולש AEB.

$$\Delta ABD: \angle A = 38.86^\circ$$

$$\angle B = \beta = 61.43^\circ$$

$$\angle D = 79.71^\circ$$

$$\frac{AD}{\sin 61.43^\circ} = \frac{k}{\sin 79.91^\circ} \Rightarrow AD = 0.892k$$

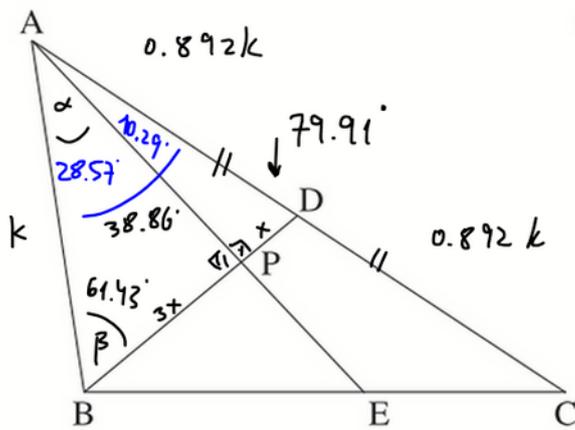
$$AC = 2AD$$

$$AC = 1.785 \cdot k$$

$$\triangle ACE: \frac{AE}{\sin \angle C} = 2R_1$$

$$\triangle ABE: \frac{AE}{\sin \angle ABE} = 2R_2$$

$$\frac{R_1}{R_2} = \frac{\frac{AE}{2 \sin \angle C}}{\frac{AE}{2 \sin \angle ABE}} = \frac{\sin \angle ABE}{\sin \angle C}$$

$$\triangle ABC: \frac{AC}{\sin \angle B} = \frac{AB}{\sin \angle C}$$

$$\frac{AC}{AB} = \frac{\sin \angle B}{\sin \angle C}$$

$$\frac{R_1}{R_2} = \frac{AEC \text{ תוספת } R}{AEB \text{ תוספת } R} = \frac{AC}{AB} = \frac{1.785k}{k} = 1.785$$

לחס הכרזות ימים קלא 1.785

סעיף ד' קואל בקואל נאה בחינת הקשר

6. נתונה הפונקצייה: $f(x) = \frac{6x}{(x^2 - a)^2}$, a הוא פרמטר חיובי.

ענו על סעיפים א-ה. הביעו את תשובותיכם באמצעות a אם יש צורך.

- א. (1) מצאו את תחום ההגדרה של הפונקצייה $f(x)$.
 (2) מצאו את משוואות האסימפטוטות המאונכות לצירים של הפונקצייה $f(x)$.
 (3) מצאו את תחומי העלייה והירידה של הפונקצייה $f(x)$.
- ב. סרטטו סקיצה של גרף הפונקצייה $f(x)$.
- ג. $g(x)$ היא פונקצייה המקיימת $g'(x) = f(x)$. גרף הפונקצייה $g(x)$ עובר בנקודה $(0, 0)$. הפונקציות $f(x)$ ו- $g(x)$ מוגדרות באותו התחום.
 מצאו את תחומי הקעירות כלפי מעלה וכלפי מטה של הפונקצייה $g(x)$.
- ד. (1) מצאו פונקצייה $g(x)$ המקיימת תנאים אלו.
 (2) סרטטו סקיצה של גרף הפונקצייה $g(x)$ שמצאתם בתת-סעיף ד(1).
- ה. $h(x)$ היא פונקצייה המוגדרת כך: $h(x) = f(x) \cdot g(x)$. הפונקציות $f(x)$ ו- $h(x)$ מוגדרות באותו התחום.
 (1) מצאו את משוואות האסימפטוטות המקבילות לצירים של הפונקצייה $h(x)$.
 (2) מצאו את תחומי החיוביות של הפונקצייה $h(x)$.

6417) $(x^2 - a)^2 = 0 \rightarrow x^2 - a = 0 \rightarrow x^2 = a \rightarrow x = \pm\sqrt{a}$
 נ"ק: $x \neq \pm\sqrt{a}$

6422) $\sqrt{a}$! $-\sqrt{a}$ - לאנסים הנכני אך איננם לאנסים מונג (כפס)
 ולכן $x = \sqrt{a}$! $x = -\sqrt{a}$ פס אןכיר

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{6x}{x^4 - 2ax^2 + a^2} \rightarrow \frac{\frac{6x}{x^4}}{\frac{x^4}{x^4} - \frac{2ax^2}{x^4} + \frac{a^2}{x^4}} \rightarrow \frac{\frac{6}{x^3}}{1 - \frac{2a}{x^2} + \frac{a^2}{x^4}} \rightarrow \frac{0}{1} = 0$$

$x = \sqrt{a}, x = -\sqrt{a}, y = 0$

1c)
$$f'(x) = \frac{6(x^2-a)^2 - 6x \cdot 2(x^2-a) \cdot 2x}{(x^2-a)^4} \rightarrow \frac{6(x^2-a)(x^2-a-4x^2)}{(x^2-a)^4}$$

$$f'(x) = \frac{6(x^2-a)(-3x^2-a)}{(x^2-a)^4}$$

$f'(x) = 0 \rightarrow 6(x^2-a)(-3x^2-a) = 0$

$\swarrow$ $\searrow$
 $x^2 = a$ $(a > 0)$
 $x = \pm\sqrt{a}$
 אל תשכח הביטוי?

x	$x < -\sqrt{a}$	$-\sqrt{a} < x < \sqrt{a}$	$x > \sqrt{a}$
$f'(x)$	-	+	-
$f(x)$	$\searrow$	$\nearrow$	$\searrow$

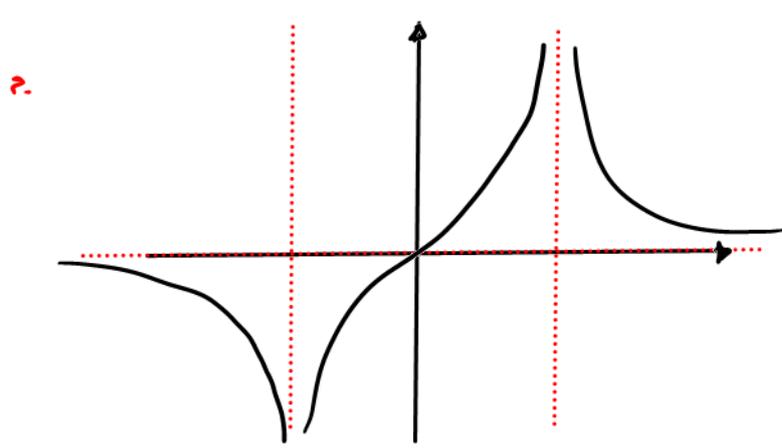
אנחנו רוצים להבין את התמונה הזו. נראה שהפונקציה היא פרבולה הפוכה (כי יש סימן מינוס) ויש לה שני נקודות קיצון. נראה שהפונקציה היא פרבולה הפוכה (כי יש סימן מינוס) ויש לה שני נקודות קיצון.

אזורי: $-\sqrt{a} < x < \sqrt{a}$
 נקודות: $x > \sqrt{a}$ או $x < -\sqrt{a}$

$(\sqrt{a})^2 - a = a - a = 0$
 $(0^2 - a) = -a$
 $(-\sqrt{a})^2 - a = a - a = 0$

}

סימנים של
 כיוון זיגזג
 של הפונקציה

הערות:
 נקודת אי-אמון

$$f'(0) = \frac{6a}{(0^2-a)^3} = 0$$

ד. $g''(x) = f'(x)$
 לפני שהנחנו את הנקודה הזו, אנחנו יודעים את הנקודה הזו ואת הנקודה הזו.
 אזורי: $-\sqrt{a} < x < \sqrt{a}$
 נקודות: $x > \sqrt{a}$ או $x < -\sqrt{a}$

3(1)

$$f(x) = \int g'(x) dx = \int F(x) dx$$

$$\int 6x(x^2-a)^2 dx \rightarrow 3 \int 2x(x^2-a)^2 dx$$

$$f(x) = \frac{3(x^2-a)^{-1}}{-1} + C$$

קטגורי

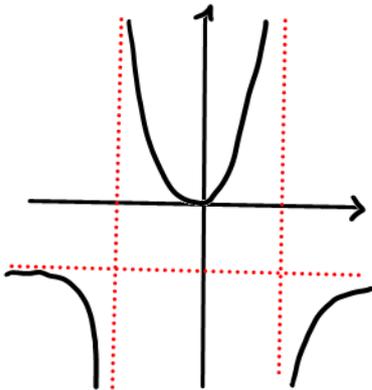
$$\int (F(x))^n f'(x) dx = \frac{(F(x))^{n+1}}{n+1} + C$$

$$f(x) = \frac{3}{a-x^2} + C$$

$$f(a) = 0 \rightarrow 0 = \frac{3}{a} + C \rightarrow C = -\frac{3}{a}$$

$$f(x) = \frac{3}{a-x^2} - \frac{3}{a}$$

3(2)

אפי סניף ה נוט אדער
טר תחומי קולאז' וקיינדיק אל טעם
אכין ו- (מאפ-ינגאפ, כדו כן מכיוון
אנאף יתקנת אור ציר ה- x ג סזא
ויחליט סיון מאלו אומכי ה (אפ) תתקל
(קודר היתוות ה סזא.
ויט לראר שגאפי טא. (אפ) קו:
 $f = -\frac{3}{a}$ $x = -\sqrt{a}$ $x = \sqrt{a}$

3(1)

אפי סניף
דונית

$$\lim_{x \rightarrow \infty} F(x)g(x) = 0 \cdot (-\frac{3}{a}) = 0$$

אכין אפי הוס מואס ל ט / ו- זסקיגטר $\sqrt{a}$! $-\sqrt{a}$
זמ יתקלפי אלן תשא ל ט / ו- קסקיגטר $\sqrt{a}$! $-\sqrt{a}$

$x = \sqrt{a}$	$x = -\sqrt{a}$	$f = 0$
----------------	-----------------	---------

(2) $h(x)$ תהיה פונקציה

היא $f(x)$ וגם $g(x)$ פונקציה

או $f(x)$ וגם $g(x)$ פונקציה

לפי המובנים מסעיפים ב, ו(2)

$f(x)$ וגם $g(x)$ פונקציה קטומה: $h(x) < 0$

$f(x)$ וגם $g(x)$ פונקציה קטומה: $h(x) > 0$

ולכן: $h(x) < 0$ או $h(x) > 0$

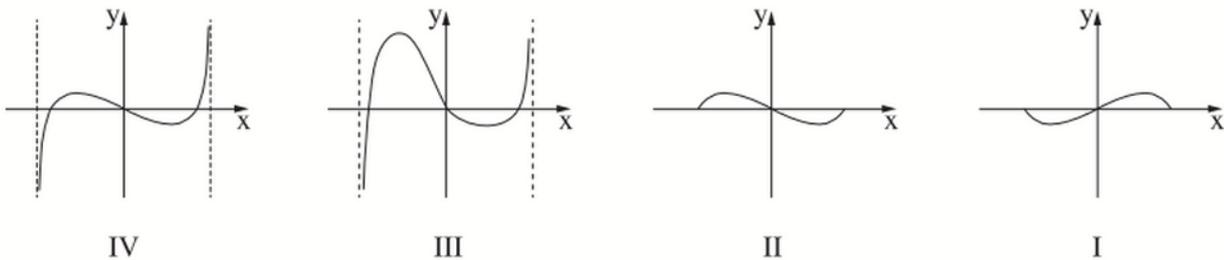
למידע על פסיכומטרי
ביזאל גבע ←

הזדמנות לעתודה יש פעם בחיים.
אל תתפשר עליה.

7. נתונה הפונקצייה $f(x) = \cos x - \sqrt{\cos x}$ בתחום $-\pi \leq x \leq \pi$.

- א. (1) מצאו את תחום ההגדרה של הפונקצייה $f(x)$.
  - (2) הראו כי הפונקצייה $f(x)$ היא פונקצייה זוגית.
  - (3) מצאו את שיעורי נקודות החיתוך של גרף הפונקצייה $f(x)$ עם הצירים.
  - (4) מצאו את שיעורי כל נקודות הקיצון של הפונקצייה $f(x)$, וקבעו את סוגן (בתשובתכם דייקו 2 ספרות אחרי הנקודה העשרונית).
- ב. סרטטו סקיצה של גרף הפונקצייה $f(x)$.
  - ג. מצאו את תחומי החיוביות והשליליות של הפונקצייה $f(x)$ (אם יש כאלה).
  - ד. קבעו איזה מן הגרפים I-IV שלפניכם מתאר את פונקציית הנגזרת $f'(x)$.

נתונה הפונקצייה $g(x) = k - f(x)$, הוא פרמטר חיובי. הפונקציות $f(x)$ ו- $g(x)$ מוגדרות באותו התחום. נסמן ב- S את השטח המוגבל על ידי גרף הפונקצייה $f(x)$ ועל ידי ציר ה- x בתחום בין 0 ל- $\frac{\pi}{2}$. נתון כי השטח המוגבל על ידי הגרפים של הפונקציות $f(x)$ ו- $g(x)$ ועל ידי הישרים $x = \frac{\pi}{2}$ ו- $x = -\frac{\pi}{2}$ הוא $14 \cdot S$. ה. הביעו את k באמצעות S .

כ (1) תחום ההגדרה:

נקודת העצם
וסימן של $\cos x$
של $\cos x$ גטג
האיות

אולי גם מכירים את ההגדרה של $\cos x$
גם את מצולף היתורה

$\cos x \geq 0$

$\cos x = 0$

$x = \frac{\pi}{2} + \pi k$

$x = \frac{\pi}{2}, -\frac{\pi}{2}$ גתחם

$-\pi \leq x \leq \pi$

$-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$

(+) (+)

(-) (-)

$-\pi$ $-\frac{\pi}{2}$ 0 $\frac{\pi}{2}$ π

$-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ וסיבוס

(2) $f(-x) = f(x)$ נכונות כי $(f \text{ זוגית})$

$$f(-x) = \cos(-x) - \sqrt{\cos(-x)} = \cos x - \sqrt{\cos x} = f(x)$$

$\cos(-x) = \cos(x)$ קבלי הסימטריה

(3) נקודות חיתוך עם ה x-אחס; $f(0) = \cos 0 - \sqrt{\cos 0} = 1 - \sqrt{1} = 0$

$$f(x) = 0 \Rightarrow \sqrt{\cos x} (\sqrt{\cos x} - 1) = 0$$

$(-\frac{\pi}{2}, 0), (\frac{\pi}{2}, 0), (0, 0)$

$\cos x = 0$ $\cos x = 1$

$x = \frac{\pi}{2} + \pi k = \frac{\pi}{2}, -\frac{\pi}{2}$ $x = 2\pi k$

קטנות $\cos x = 0$ קטנות

$$f'(x) = -\sin x - \frac{-\sin x}{2\sqrt{\cos x}}$$

(4) נקודות קיצון זכור

$$f'(x) = \frac{\sin x}{2\sqrt{\cos x}} - \frac{\sin x}{1} = \sin x \left(\frac{1}{2\sqrt{\cos x}} - 1 \right)$$

$$f'(x) = \sin x \left(\frac{1 - 2\sqrt{\cos x}}{2\sqrt{\cos x}} \right) = 0$$

$$-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$$

$$-1.57 \leq x \leq 1.57$$

$\sin x = 0$

$x_1 = \pi k$

$x_1 = 0$

קטנות

$1 - 2\sqrt{\cos x} = 0$

$\sqrt{\cos x} = \frac{1}{2} \quad | \cdot |^2$

$\cos x = \frac{1}{4} \quad \cos^{-1}\left(\frac{1}{4}\right) = 1.32$

I) $x_2 = 1.32 + 2\pi k = 1.32 + 6.28k$ קטנות קטנות

II) $x_3 = -1.32 + 2\pi k = -1.32 + 6.28k$

קטנות $x_3 = -1.32$

x	$-\frac{\pi}{2}$	-1.32	0	1.32	$\frac{\pi}{2}$
f'	רצף	$(-)$	$(+)$	$(-)$	$(+)$
f	max	min	max	min	max

$$f'(-1.4) = (-)$$

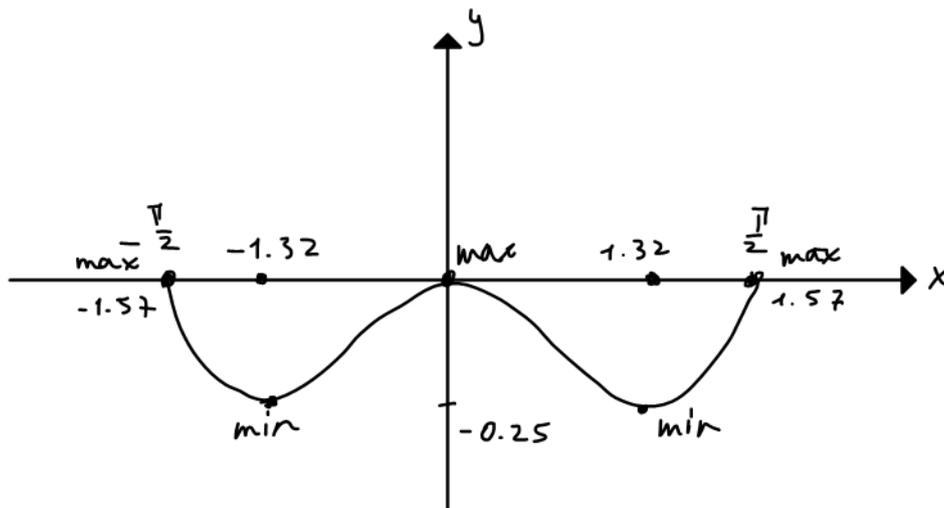
$$f'(1.3) = (-)$$

$$f'(-1.3) = (+)$$

$$f'(1.4) = (+)$$

$$f(-\frac{\pi}{2}) = f(\frac{\pi}{2}) = f(0) = 0 \quad f(1.32) = -0.25 = f(-1.32)$$

$$\max(-\frac{\pi}{2}, 0), \min(-1.32, -0.25), \max(0, 0), \min(1.32, -0.25), \max(\frac{\pi}{2}, 0)$$

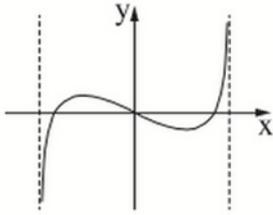

שקיצו

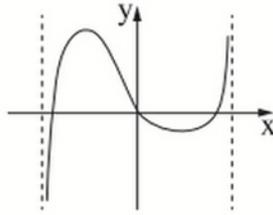
ג. מצאו את תחומי החיוביות והשליליות של הפונקצייה $f(x)$ (אם יש כאלה).

$$\begin{aligned} & \text{חיוביות: } x \in \left(-\frac{\pi}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \\ & \text{שליליות: } x \in \left(-1.32, -0.25\right) \cup \left(0.25, 1.32\right) \end{aligned}$$

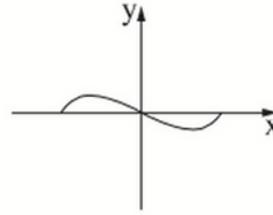
ד. קבעו איזה מן הגרפים I-IV שלפניכם מתאר את פונקציית הנגזרת $f'(x)$.

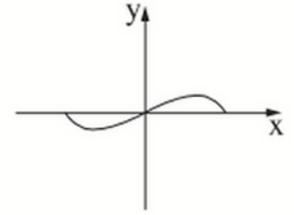
IV

III

II

I

תשובה: גרף IV

נימוקים: * הנגזרת

$$f'(x) = \frac{\sin x (1 - 2\sqrt{\cos x})}{2\sqrt{\cos x}}$$

אם נגזרת עקב $x = \frac{\pi}{2}, -\frac{\pi}{2}$ עקב $\cos x = 0$

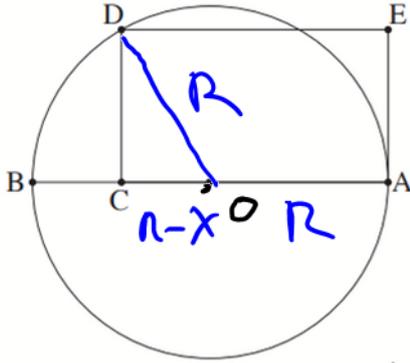
ולכן גרפים I ו-II אינם אפשריים.

* $f(x)$ פונקציה זוגית ו- $f'(x)$ פונקציה אי-זוגית

$f(-x) = f(x)$ אם
 $-f'(-x) = f'(x)$ אם

ולכן גרף III לא מתאים וגרף IV =

8. הקטע AB הוא קוטר במעגל שרדיוסו R. מסמנים על הקוטר נקודה C ועל המעגל מסמנים נקודה D, כך שהקטע CD מאונך לקטע AB. הקטע AC גדול מ-R. דרך הנקודה D מעבירים ישר שמקביל לקוטר AB. דרך הנקודה A מעבירים משיק למעגל. הישר המקביל והמשיק נחתכים בנקודה E. נסמן: $AC = x$.

א. הביעו באמצעות R את הערך של x שבעבורו שטח המלבן ACDE מקסימלי.

הנקודה F נמצאת על הצלע DE.

ב. הביעו באמצעות R את סכום השטחים המקסימלי של המשולשים CDF ו-AFE.

פתרון:

א. $AB = 2R$

נסמן, $CO = x - R$ $\rightarrow 0 < x < R$

נהדק: $CO = x - R$

$DO = R$

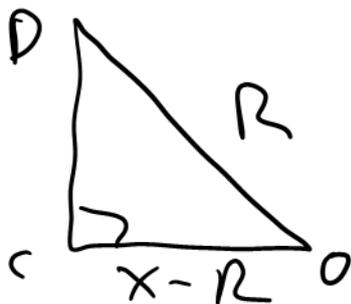
פונקציה הגמורה היא שטח מלבן

$AC < CD$, זכור, קביע יא - זיין קאל

כאן $x > R$ - נתקין בקוטר

כנס:

$CD^2 + CO^2 = DO^2$

$$CD^2 + (x-R)^2 = R^2$$

$$CD^2 + x^2 - 2Rx + R^2 = R^2$$

$$CD^2 = 2Rx - x^2$$

$$CD = \sqrt{2Rx - x^2}$$

כאורה, שטר הנלקבן הזו!

$$f(x) = x \cdot \sqrt{2Rx - x^2}$$

(נמצא) - נהוג - הנגזרת
השטח:

$$f'(x) = 1 \cdot \sqrt{2Rx - x^2} + x \cdot \frac{2R - 2x}{2\sqrt{2Rx - x^2}}$$

$$f'(x) = \sqrt{2Rx - x^2} + \frac{Rx - x^2}{\sqrt{2Rx - x^2}}$$

$$f'(x) = \frac{2Rx - x^2 + Rx - x^2}{\sqrt{2Rx - x^2}}$$

$$f'(x) = \frac{3Rx - 2x^2}{\sqrt{2Rx - x^2}}$$

$$3Rx - 2x^2 = 0 \begin{cases} x = 0 \rightarrow \text{כאן יזכור כי } 0 < x \\ x = \frac{3R}{2} \end{cases}$$

$$f''(x) = 3R - 4x$$

נ"ס

$$f''\left(\frac{3R}{2}\right) = 3R - 4 \cdot \frac{3R}{2} = -3R < 0$$

כ"ס

הנגזרת השנייה שלילית. בהתאמה זכור
יש נקודה מקסימום

$$x = \frac{3R}{2}$$

משוואה: עקור

יתרה של שטח מתחת $A \in CDE$ נקסימלית.

ק. סכום השטחים של המשולשים.

CDF - ADE שווה למחצית שטח

מתחת $A \in CDE$.
 $\Downarrow$

זכור, נחשב את שטח המשולש הנלקח מהקו
 ונחזור ק-2:

$$f\left(\frac{3R}{2}\right) = \frac{3R}{2} \cdot \sqrt{2R \cdot \frac{3R}{2} - \left(\frac{3R}{2}\right)^2}$$

$$f\left(\frac{3R}{2}\right) = \frac{3R}{2} \cdot \sqrt{3R^2 - 2.25R^2} = \frac{3R}{2} \cdot \sqrt{\frac{3}{4}R^2}$$

$$f\left(\frac{3R}{2}\right) = \frac{3\sqrt{3}R^2}{4}$$

נחזור ק-2 ונדבר לסכום שטחי
 הקטעים הנשארים הכולל

$$\frac{3\sqrt{3}R^2}{8}$$

